

SAMEN ÉÉN LIJN TREKKEN

Landbouwers en beleidsmakers uit de Nederlandse provincie Noord-Brabant en uit de provincie Antwerpen kwamen op 5 september samen in Kasterlee, om ervaringen uit te wisselen op het vlak van melkveehouderij, waterbeheer en natuur. Dat internationale samenwerking in het buitengebied veel kansen biedt, was de teneur van deze bijeenkomst. Na enkele korte presentaties bezochten de deelnemers twee praktijkvoorbeelden van Europese innovatieprojecten: het melkveebedrijf van Jef Noyens in Kasterlee en de Hooibeekhoeve in Geel.

Melkveehouder Jef Noyens legt uit welke maatregelen hij neemt om de actiepunten te realiseren die hij in het kader van het Dairymanproject voor zijn bedrijf heeft vooropgesteld.

DUURZAAMHEID

Luc Van Dijk

Deze bijeenkomst was een initiatief van de provincies Antwerpen en Noord-Brabant, en van de landbouworganisaties Boerenbond en ZLTO. Burgemeester van Kasterlee Ward Kennes zette bij het welkom meteen de toon. "Kasterlee is een groeigemeente in het hart van de Kempen, maar ook nog een echte landbouwgemeente. We zijn hier diepgaand bezig met dossiers rond natuur en landbouw. Met de Kleine Nete, die door het dorp stroomt, hebben we een grensoverschrijdend waterdossier. We moeten zo veel mogelijk van elkaar leren, ervaringen delen en lering trekken uit mislukkingen." Yves de Boer, gedeputeerde Ruimtelijke Ontwikkeling en Wonen van de provincie Noord-Brabant en vicevoorzitter van de stuurgroep Landbouw Innovatie Noord-Brabant, verwoordde het als volgt: "We werken binnen de stuurgroep samen aan een duurzame en vitale land- en tuinbouw, die bijdraagt aan de kwaliteit van het platteland. We hebben al vijftien jaar ervaring met samenwerking tussen de Vlaamse en de Nederlandse partners, in allerlei programma's. Het gaat over kansen nemen, over de functies van de landbouw als voedselproducent en als landschapsproducent. Het gaat over de nieuwe relatie tussen boer en burger en natuurverenigingen, over de relatie tussen stad en platteland. We moeten naar minder regels en meer participatie. Het model van de megabedrijven doet het niet. We zoeken naar de gewenste ontwikkeling en iedereen moet daarbij vol vertrouwen betrokken zijn. De deputatie moet mee dat proces sturen."

Dairyman

Hoe een en ander concreet gestalte kan krijgen, bleek uit de presentatie van Jacques Neeteson (Wageningen UR) over het Dairymanproject. Dat loopt nog tot 2013 en

is gericht op een milieuvriendelijke en economisch leefbare melkveehouderij. Dairyman is een samenwerking tussen zeven Europese regio's. Er werd een netwerk opgezet van honderdtwintig voorbeeldmelkveebedrijven en kennisoverdrachtcentra. Voor ieder bedrijf werd een ontwikkelingsplan opgesteld. De focus ligt vooral op een efficiënter gebruik van grondstoffen, op een voor de melkveehouders financieel aantrekkelijke manier. Dat verhaal werd nog concreter bij het bezoek aan het melkveebedrijf van Jef Noyens, die in Kasterlee een bedrijf met 108 melkkoeien uitbaat. Hij wint zijn ruwvoeder op 24 ha gras en 30 ha maïs. De koeien blijven het jaar rond in de stal, die in 2005 gerenoveerd werd. Het actieplan voor dit bedrijf spreekt onder meer over een verhoging van de eiwitgehalten in de melk, minder aankoop van voeders en kunstmeststof, een verhoging van de hoeveelheid ruwvoedermelk en aandacht voor milieu en landschapsbeheer. Uit de gegevens die we tijdens het bezoek kregen over krachtvoederverbruik, ruwvoedermelk en bemesting mag blijken dat dit bedrijf aardig op weg is om deze doelstellingen te realiseren.

Solabio

Dirk Vandenbussche van de dienst Duurzaam Milieu- en Natuurbeleid van de provincie Antwerpen lichtte een ander grensbreed project toe. Het Solabioproject staat voor 'SOorten en LAndschappen, dragers voor BIODiversiteit'. Hierin werken 27 organisaties uit 5 Vlaamse en 3 Nederlandse provincies samen. "Het is een hele uitdaging om een project van deze omvang, met zo'n grote diversiteit aan partners, te coördineren", aldus Vandenbussche. "We werken aan landschapsbeelden met goed functionerende bedrijven. Werken aan natuur en landschap buiten de natuurgebieden vraagt een geëigende methodiek. Natuur krijgt kansen als we dat samen willen en de acties goed overdenken. We moeten het groepsgevoel versterken, om samen voor hetzelfde doel

te gaan." Het resultaat mag er zijn. Drieënhalf jaar werking resulteerde in heel wat acties en initiatieven voor de biodiversiteit, bovenop de enorme rijkdom aan kennis en ervaringen.

Tekentafel en keukentafel

Projectmanager Rob Schrauwen van ZLTO ging dieper in op het project 'Interactief Waterbeheer' dat is gericht op het herstel van de waterkwaliteits- en waterkwantiteits-systemen. Interactie en participatie zijn hier geen loze begrippen. Aan dit project nemen 23 organisaties deel en ze worden allemaal nauw bij de concretisering betrokken. "Niet alleen de ingenieur aan de tekentafel, ook de huismoeder aan de keukentafel", aldus de spreker. Van 2008 tot op heden werden er in de Vlaams-Nederlandse grensstreek een vijftigtal waterprojecten uitgevoerd.

Het deelproject 'Waterhergebruik en waterzuivering op melkveebedrijven' wordt uitgevoerd door de Hooibeekhoeve, het PVL en het Innovatiesteunpunt. Binnen het project gaat de aandacht naar en worden melkveehouders geadviseerd over de waterstromen en de alternatieve waterbronnen, waterbesparende maatregelen en waterzuivering. De opzet werd duidelijk bij de rondleiding op de Hooibeekhoeve – het praktijk- en voorlichtingscentrum voor melkveehouderij, voedergewassen en plattelandontwikkeling van de provincie Antwerpen. Directeur Ilse Van den Broeck gaf deskundige uitleg bij het percolatierietveld, dat regenwater behandelt om het geschikt te maken tot drinkwater voor het vee en andere innovatieve toepassingen. Ze toonde andere investeringen die kaderen binnen het Dairymanproject, zoals de innovaties in de nieuwe jongveestal. Veel belangstelling was er voor de ammoniakemissiearme ecoroosters, het ronde ligboxenplein en de afzonderlijk geventileerde afdeling voor de kleinste kalveren.

Ook het project 'Agrobeheersgroepen' van ECO², het project 'Fauna-akker' van het regionaal landschap Kleine en Grote Nete en het project 'Landschapsintegratie' van de provincie Antwerpen kwamen aan bod tijdens de rondrit. De gedeputeerden van de provincies Noord-Brabant en Antwerpen, Peter Broeckx (provinciaal voorzitter Boerenbond Antwerpen) en Hans Huijbers (voorzitter ZLTO) sloten de bijeenkomst af. Zij richtten hun blik op de toekomst en waren ervan overtuigd dat al deze projecten – en ook nieuwe – in de volgende projectperiodes veel kansen zullen bieden. ■

Directeur van de Hooibeekhoeve Ilse Van den Broeck toont aan Yves de Boer, gedeputeerde Ruimtelijke Ontwikkeling en Wonen van de provincie Noord-Brabant, de innovaties in de jongveestal.